

Datum
2020-01-29Diarienummer
KS-2020/42

Handläggare
Victor Mazilu
Victor.mazilu@huddinge.se
Kommunstyrelsens förvaltning

Uppföljning Riktlinjer gällande klotterrelaterad skadegörelse 2018-2022 avseende 2019

Sammanfattning

Riktlinjer gällande klotterrelaterad skadegörelse 2018-2022, som fastställdes av kommunfullmäktige den 11 december 2017 §12, ska årligen följas upp av kommunstyrelsen. Orsaken till att det dröjt med en första uppföljning är att upphandlingen av den entreprenör som ska utföra klottersaneringen försenades och avrop från leverantören Aremo kunde därför ske först i maj 2019 efter det att avtalet trätt i kraft.

Riktlinjerna innehåller två huvudmål, dels att det ska finnas en snabb, tydlig och evidensbaserad hantering och att kommunen ska arbeta förebyggande. För 2019 bedömer förvaltningen att båda målen är uppfyllda.

Under perioden maj - december 2019 har Huddinge kommun, Huddinge Samhällsfastigheter AB och Huga Bostäder AB hanterat 605 klotterärenden med hjälp av nuvarande leverantör. Merparten gäller fastigheter tillhörande kommunen (57 %) och Huddinge Samhällsfastigheter AB (26%). I Huddinge kommun har sanering av 6 898 m² genomförts, vilket motsvarar 1,3 fotbollsplan.¹ Under denna period uppgick kostnaderna för klotterskadegörelse till 450 tkr.

All klotterskadegörelse felanmäls till servicecenter som avropar från Aremo under kontorstider och återkopplar till anmälaren. Servicecenter informerar om en avsevärd ökning av klotterfelanmälningar. Känsligt klotter saneras inom 24 timmar och övrigt inom 48 timmar. Vid minusgrader kan åtgärd inte ske direkt.

En utmaning för kommunens klotterarbete utgörs av att skadegörelse inte åtgärdas på privata fastigheter tillhörande energiföretag och fastigheter tillhörande Trafikverket, exempelvis bullerplank intill järnvägen.

En kommunövergripande arbetsgrupp finns aktiverad. Uppföljningsmöten med leverantören äger rum årligen.

Uppföljning

Kommunstyrelsen och klimat-och stadsmiljönämnden ska årligen följa upp och utvärdera riktlinjerna och kostnaderna förknippade med klotterrelaterad skadegörelse.

¹ 60 meter bred och 90 meter lång plan = 5 400 m²

Riktlinjerna innehåller två huvudmål, dels att det ska finnas en snabb, tydlig och evidensbaserad hantering och att kommunen ska arbeta förebyggande. För 2019 bedömer förvaltningen att båda målen är uppfyllda.

På grund av fördröjd och överklagad upphandling kunde tjänster från tilldelad leverantör Aremo avropas först under maj 2019. Statistik såsom polisanmälningar, avropade tjänster och kostnader finns därför tillgängligt från maj 2019 och inte från och med januari 2018 när riktlinjerna trädde i kraft.

Förebyggande arbete

Förebyggande insatser i den offentliga miljön

På särskilt utsatta ytor ska situationella preventionsåtgärder såsom spaljéer, klotterskydd och ytbehandling eller växtlighet installeras skyndsamt. Klotterskydd och ytbehandling har varit den enda förebyggande åtgärden som tillämpats hittills. Andra förebyggande åtgärder såsom taggbuskar är aktuella på ett fåtal enskilda platser i exempelvis centrala Huddinge, Flemingsberg och Skogås. Sådana åtgärder behöver planeras i god tid för att klimat- och stadsmiljönämnden ska ha möjlighet att budgetera för dessa.

Socialt förebyggande arbete

Kommunen tillsammans med polisen bedriver förebyggande arbete på många olika sätt för att unga ska kunna utvecklas i en miljö fri från kriminalitet. Detta sker exempelvis inom ramen för samverkansöverenskommelsen mellan kommunen, polisen och räddningstjänsten.

Skolorna har möjlighet att avropa klottersanering inom ramen för befintligt avtal. Särskilda rutiner för skolornas hantering av elever som misstänks utföra klottterrelaterad skadegörelse saknas.

Samverkan, internutbildning och kommunikation

Huddinge kommun har genomfört flera kommunikationsinsatser via olika kanaler för att förmå kommuninvånarna att felanmäla. Bland annat har en lättförståelig broschyr för privatpersoner och företag spridits. Det finns en koppling mellan genomförda kommunikationsinsatser, ökad kännedom om kommunens klottterpolitik samt genomförda felanmälningar.

Rådande riktlinjer och leverantörsavtal omfattar inte funktioner med uppgift att upptäcka och felanmäla. Det leder till att det finns klottterrelaterad skadegörelse som inte felanmäls. Dialog med väktarbolaget Estate har ägt rum med intentionen att integrera väktarbolagets klottterrapportering med kommunens felanmälsystem.

Utifrån kommunens samverkansöverenskommelse med lokalpolisområde Huddinge och Södertörns brandförsvarsförbund har ett särskilt geografiskt område uppmärksamats där ett stort antal klottterincidenter inkommit. Polis och kommun har planerat en riktad insats till skolpersonal, något som ännu inte genomförts men kan komma att äga rum under 2020.

Inom Huddinge kommun finns större fastigheter tillhörande Trafikverket där omfattande klotterrelaterad skadegörelse förekommer.

En stor utmaning för kommunens klotterarbete utgörs av att klotterrelaterad skadegörelse inte åtgärdas på privata fastigheter tillhörande energiföretag på exempelvis transformatorshus och elskåp samt på Trafikverket bullerplank intill järnvägen.

Sådana fastigheter omfattar stora ytor som är synliga för pendeltågsresenärer samt förbipasserade. Fastigheten Fullersta gård 1:2 tillhör Trafikverket och omfattar järnvägen som sträcker sig från kommungränsen, genom Stuvsta station och Huddinge station till Flemingsberg. För att skydda mot buller från järnvägstrafiken innefattar fastigheten bullerplank intill järnvägen. Fastigheten kan anses vara ovårdad eftersom det kilometerlånga bullerplankets insida sedan länge regelbundet utsätts för omfattande skadegörelse utan att ha sanerats i samma utsträckning.

I enlighet med riktlinjerna ska kommunen genomföra åtgärd i enstaka undantagsfall där berörd statlig myndighet eller bolag trots uppmaning låter bli att sanera. Sanering på Trafikverkets fastighet har ännu inte skett.

För att samverka över fastighetsgränserna och verka för ett gränsöverskridande arbete har Huddinge kommun skickat en förfrågan till flertalet söder- och norrkommuner i länet med syfte att diskutera åtgärder av skadegörelse på fastigheter tillhörande energiföretag och Trafikverket. Ett samverkansmöte med representanter från Sollentuna kommun och Stockholms stad har ägt rum. Dessa har liknande erfarenheter och ett behov för dialog med Trafikverket identifierades. Därutöver diskuterades möjligheten att kommuner inom ramen för plan- och bygg kan anmäla en ovårdad fastighet till sina bygglövsnämnder som har mandat att besluta om förelägganden inom ovårdade fastigheter.

Kommunstyrelsens förvaltning ska under 2020 inleda dialog med Trafikverket för att diskutera åtgärder av klotterskadegörelse på Trafikverkets fastigheter inom Huddinge kommun.

Tillvägagångssätt för upptäckt och felanmälan samt hantering, sanering och återkoppling

Under perioden maj - december 2019 har Huddinge kommun, Huddinge Samhällsfastigheter AB och Hüge Bostäder AB hanterat 605 klotterärenden med hjälp av nuvarande leverantör. Merparten gäller mark och fastigheter tillhörande kommunen (57 %) och Huddinge Samhällsfastigheter (26%).

I Huddinge kommun har sanering motsvarande 6 898 m² genomförts, motsvarande 1,3 fotbollsplan.² Under denna period uppgår kostnaderna för klotterskadegörelse till 450 tkr.

² 60 meter bred och 90 meter lång plan = 5 400 m²

	Huddinge kommun		Huddinge Samhällsfastigheter AB		Huge Bostäder AB	
	Kostnad	Yta m ²	Kostnad	Yta m ²	Kostnad	Yta m ²
Sanering ytor ej klotterskyddade sedan tidigare	179 100	3573	54 500	109 0	16 460	788
Sanering och återställning ytor som är klotterskyddade sedan tidigare	70 500	1410	1750	35	100	2
Applicering av skydd på ytor ej klotterskyddade sedan tidigare	88 540	867	5620	281	6800	340

Tabell 1. Redovisning av klotterskadegörelsens kostnader och omfattning maj-december 2019

All klotterskadegörelse felanmäls till servicecenter som avropar och återkopplar till anmälaren. Avrop sker under kontorstider. Avrop av större omfattning sker i dialog med klimat- och stadsmiljönämnden. Känsligt klotter saneras inom 24 timmar och övrigt inom 48 timmar. Vid minusgrader kan åtgärd inte ske direkt.

Under perioden januari-maj blev åtgärdstiden avsevärt mycket längre än 48 timmar på grund av att entreprenör saknades. I vissa fall uteblev åtgärden helt.

Under perioden juni-juli saknas statistik över åtgärdstider. Under denna period arbetade servicecenter fram rutiner för rapportering av åtgärdstider för den nya entreprenören och ett större antal ärenden som legat vilande under våren hanterades.

Övriga åtgärdstider i redovisas i tabell nedan.

Månad	Antal ärenden åtgärdade inom 48h (%)
Augusti	10
September	28
Oktober	26
November	56
December	90

Tabell 2. Redovisning av klotterskadegörelsens där åtgärdstiden understeg 48 timmar under 2019

För varje ärende ansvarar leverantören för att skicka en polisanmälan till Polisen samt upprätta en uppdragsrapport. Uppdragsrapporten innehåller för- och

efterbilder, mått, information om plats och skadeobjektstyp vilket möjliggör en evidensbaserad hantering och uppföljning i enlighet med riktlinjernas huvudinriktning.

Servicecenter informerar om en avsevärd ökning av felanmälningar av klotterrelaterad skadegörelse jämfört med tidigare år. Leverantörens återkoppling är effektiv och sker i form av en uppdragsrapport, bilder samt datum för sanering.

Avtalet ställer krav på miljögodkända kemikalier och leverantören använder så kallade ”kemormar” som filtrerar saneringsresterna innan de når en dagvattenbrunn.

Ansvarsfördelning

Klimat- och stadsmiljönämnden finansierar avrop som avser kommunens fastigheter. Huddinge Samhällsfastigheter AB och Hüge Bostäder AB finansierar åtgärderna som avser de egna fastigheterna.

En arbetsgrupp bestående av representanter från kommunstyrelsens förvaltning, miljö- och bygglovsförvaltningen, Huddinge Samhällsfastigheter AB och Hüge Bostäder AB finns aktiverad.

Uppföljningsmöten med leverantören äger rum årligen. Miljö- och bygglovsförvaltningen har framfört önskan om att leverantören under 2020 utifrån en särskild framtagen lista över kommunens gång- och cykeltunnlar ska identifiera och sanera respektive objekt direkt. Efter genomförd sanering ska leverantören skicka en särskilt markerat uppdragsrapport och servicecenter ska i efterhand upprätta en ordinarie felanmälan. Uppföljning av sådana ärenden sker under 2020. Huddinge Samhällsfastigheter AB har diskuterat frågan om bomkörningar, vilket innebär att leverantören fakturerar när klottret inte kan lokaliseras i samband med uttryckning. Tolv bomkörningar har ägt rum under 2019.